

MARIÁNSKE NOVINY ČERVENÍK

Číslo 21

IV. ročník

20.11.2011

- Spätné zrkadlo
- Aktuality
- Ticho
- Náš host'
- Božia marináda
- Škola ticha
- Púť ako oáza na ceste životom
- Škola rozsvietená celý víkend
- Kvapky rosy
- MY vo svete
- Niekoľko slov o výchove detí
- Advent
- Chceš pomôcť?
- Už vieš prečo?
- Dobrú chut'!
- Liturgia a všedný deň
- Krížovky
- Tento poznáte?

Spätné zrkadlo

Zaradil som sa do správneho jazdného pruhu. Červená! Semafor dal jasný príkaz. Stál som medzi množstvom áut na frekventovanej bratislavskej križovatke. „Tik-tik-tik-tik. Je práve 9 hodín a 30 minút!“ prezradil prívetív hlas z autoradia. „Výborne!“ pomysiel som si. „Prídem ešte v predstihu. Stretnutie začína až o 10,00. Na nasledujúcej križovatke dočava a som konečne v Metodicko-pedagogickom centre.“ V konštatovaní blízkeho cieľa som sa cítil príjemne a uvoľnene a začal som si viac všímať stojace autá okolo seba. „To azda nie!... Dobre vidím?“ Vo vedľajšom jazdnom pruhu mi priam „vyrazila dych“ mladá šoférka. Koncentrovane „pracovala na svojej tvári“. Robila si „mejkap“. V križovatke!... Tomu sa hovorí dokonale využitie času a možností! Stačilo jej pootočiť spätné zrkadlo... Maličkú, naoko zanedbateľnú vec, ktorá však patrí k nevyhnutej výbave každého auta.

Priatelia, ubehol opäť jeden rok. Na križovatke času skúsme si nastaviť akési fiktívne „spätné zrkadlo“ a pozrime sa na práve prežité okamihy... Čo ti priniesol včerajší deň? Firemný úspech, či stratu zamestnania? Vytúžené zdravie, či obávanú chorobu? V akom stave sú tvoje vzťahy? Máš radosť z ich hĺbky, alebo sa stali pre teba a pre druhých prameňom rozčarovania a depresie? A čo vzťah k sebe? Nestal si sa „bezdomovcom“ v sebe samom?... Cudzincom vo vlastnom dome a vlastnej duši?...

Ak chceme žiť múdro, nezabudnime, že pravidlo „Ak chceš ísť bezpečne dopredu, musíš si všímať aj to, čo je za tebou.“ platí nielen v cestnej pre-mávke. Historia est magistra vitae! História je učiteľkou života!

• Nechcem sa pozrieť do zrkadla a čudovať sa, koho tam vidím. Chcem byť sám sebou. Moje vrásky sú môj život. Je to akoby môj odpočet. Ak svet túži po mladej kráse, nech ju má, ja budem pokojne a prirodzene starnúť.

Brat Matej

° Aktuality ° Aktuality ° Aktuality

✓ PUTOVALI SME

Marianka je najstaršie pútnické miesto na Slovensku a prvé mariánske pútnické miesto v celom Uhorsku. Hoci dnes je veľa takých, ktorí nevedia o jej sláve, kedysi bola prinajmenšom rovnako slávna, ako rakúsky Marizell alebo poľská Częstochowa. Prežila časy prvých zázrakov. Prestála aj chvíle, kedy sa krajinou preháňali Turci na koňoch a smrť bola rovnako blízko ako ráno. Hostila najslávnejších panovníkov a nedohľadné rady pútnikov. Dávala im silu, nádej aj rozrehenie. Komunisti sa snažili vygumovať ju z mapy, ale duch miesta pretrval. Tak ako po stáročia – je tu pre všetkých, ktorí hľadajú, aj tých, čo ju už našli. Toto vzácne miesto sa stalo cieľom putovania aj našich farníkov. Naša dychová hudba spolu s veľkou skupinou „Verešváranov“ sa modlila 25. septembra na tomto mieste milosti. V slávnostnom sprievode priniesli požehnanie pre nás všetkých.

✓ AZDA DORASTIEME

Počas októbra sme sa tradične modlievali modlitbu sv. ruženca. Začínali sme vždy pol hodiny pred sv. omšou. Tomu bolo prispôsobené aj vysluhovanie sviatosti zmierenia počas októbra. K aktívnej modlitbe boli prizvaní všetci, so snahou zapojiť do modlitby čo najväčšiu časť veriacich. Program bol nastavený tak, aby sa v jednotlivé dni týždňa mohli v predmodlievaní prestriedať rôzne skupiny farského spoločenstva: v pondelok mi-

ništranti, v utorok ženy, v stredu muži, vo štvrtok členovia Spoločenstva Božského srdca, v piatok deti a mládež, v sobotu členovia Spoločenstva Sv. ruženca. Predstava nebola naplnená... Bolo to z nepochopenia? Bolo to príliš náročné? Neviem... Viem, že sa vieme stretnúť pri rôznych príležitostiach. Pri speve. Pri zábave. Pri športe. Možno nabudúce... Možno už nie je ďaleko čas, že pochopíme, aké dôležité je vo svojich osobných, rodinných, či spoločenských zápasoch oprieť sa aj duchovnú silu, ktorá vychádza z modliaceho sa spoločenstva.

✓ POMOC NÚDZNEMU

Mali sme na návšteve dvoch kňazov Košickej arcidiecézy: dp. Andreja Fogaša a dp. Jána Zubrického, ktorý je na invalidnom dôchodku. Krátke oboznámenie sa so situáciou ich života sa stalo pre nás výzvou, na ktorú sme citlivо reagovali. Na podporu kňaza invalida Jána Zubrického (jeho mesačný príjem bol 152,-€ a po odvolaní je 186,-€!) sa za krátku chvíľu vyzbieralo 500, - €. Z toho Bratstvo sv. ruženca obetovalo zo svojich peňazí 100,- €. Bolo to veľmi povzbudivé gesto.

✓ VĎAKA ZA DARY

Od 01. 10. do 09. 10. sme mali možnosť obdivovať v našom farskom kostole nevšedné diela, ktoré zhотовili z plodov našich záhrad a polí šikovné ruky našich a radošinských žien. Pohľad na ne v nás prebúdzal vďačnosť k Bohu a zodpovednosť voči jeho daru—prírode.

✓ BOWLINGOVÁ SÚŤAŽ

V sobotu 08. októbra sa uskutočnil prvý krát farský mládežnícky Turnaj v bowlingu 12Dkontra12Ch. Súťažili medzi sebou 4 trojčlenné družstvá. Všetci boli dobrí, ale zvíťazilo družstvo, v ktorom bola kapitánkou najmladšia členka družstva a súčasne aj najmladšia účastníčka turnaja Veronika Ješková. Ďakujeme sponzorom za koláče, ceny, nápoje a za samotný bowlingový priestor.

✓ ZBIERKY NA PODPORU FARNOSTI

Raz za mesiac mávame zbierku na ekonomicke pozdvihnutie farnosti. Získané peniaze nám pomáhajú pokryť nevyhnutné bežné režijné náklady farnosti a zvyšok sa stáva základom na naplnenie „červenickeho sna“ ☺☺☺- stavbu ČFC (červenickeho farského centra). Vaše milodary prerádzajú nielen vašu štedrost, ale odkryvajú aj chápavosť vášho srdca. Pomohol si? Chceš pomôcť? Vďaka! Názov nášho farského účtu a jeho číslo: Rímskokatolícka Cirkev, Farnosť Červeník Číslo účtu: 20297905/6500

✓ VÝSTUP NA ZÁRUBY

22. 10. 2011. Krásne ráno. Bolo naozaj ako darované. Čas plný veselosti bezprostredných vzťahov. Spleť vánku, ticha a detského džavotu. Chuť hľahu a drienok. Pohreb mŕtveho krtka. Prepotené tričká. Kóta 968 m.n.m. Nádherná panoráma Dolného Považia. Čaro Smolenického zámku. Posedenie pri káve na terase v šteklivých jesenných lúčoch zapadajúceho slnka... DOBRÝ BOH BOL PRI NÁS. Nie iba preto, že nás bolo trinásť... Bolo to dosť na jednu sobotu...

✓ SVÄTÉ OMŠE (NIE)LEN PRE DETI

Pravidelné stretnutia s deťmi, ktoré na budúci rok pôjdu na prvé svätej prijímanie budú bývajú každý piatok počas večernej sv. omše. Podarilo sa nám vytvoriť na bohoslužbe vzácnu rodinnú atmosféru, ktorú dotvára aj vystúpenie farského spevokolu Heaven Choir Na tieto stretnutia pozývame všetkých. Prídeťte?

Najdôležitejšie v našom hoske je oltár s priesvitom. Slom svadobný, symbolizuje ho červený svadobný obraz, spovednička, ktorá sa spovedáme v našich hriadeľach. Chór s organom, karabinkáčka odskial farár klášta. Červené písma. Deľník je egyptský páns farár Malý. Červené matky lásky načiná v Jezírovom srdci arabskou rukou domov. Táto hoska je len deľník s písaním lásky, ide na svojom celom, najmä pri srdci v káridomom rukou. V káridomom rukou ide napäť srdce lásky. Má vynikajúci cieľ, dosiahnutí, aby na ludia hľadali, pomáhali si a mali sa radie. Bor lásky sa nedáviť.

✓ KONCERT JIŘÍHO ZMOŽKA

Naši spolufarníci z Ratkoviec zorganizovali 23. októbra návštěvu muzikálu *Veľký príbeh lásky, ktorá premohla svet.* Autorom diela je český skladateľ a spevák populárnej hudby Jiří Zmožek, ktorý zažil pred niekoľkými rokmi veľké osobné obrátenie k Bohu. V svojom diele priblížil divákom príbeh života apoštola Pavla. Z muzikálu, ktorý sa konal v kostole sv. Vincenta de Paul v Bratislave, si všetci prítomní odnesli nielen hudobný, ale aj duchovný zážitok.

✓ DON JURAJ KYSEL, SDB

V sobotu 29. 09., na záver misijného týždňa, sme mali vzácnu návštěvu. Svojou prítomnosťou nás poteší salezián Don Juraj Kyseľ. V príhovore počas svätej omše, ktorú celebroval spolu s bratom Matejom, nám vyzoprával skúsenosti zo svojich misií v Rusku.

✓ FARSKÁ RADA (FR)

Voľba FR prebehla podľa očakávania úspešne. Zapojilo sa do nej cca 400 veriacich, ktorí v slobode a podľa svojho najlepšieho presvedčenia delegovali do FR tých, o ktorých si mysleli, že by mali čo povedať do chodu farského života. Zloženie FR:
EKONOMICKÝ ÚSEK: Ješková Veronika, Červená Mária

PASTORAČNÝ ÚSEK:

1. Liturgická sekcia: Štefancová Anna, Ješko Matúš
2. Sociálna sekcia: Hesková Marta, Štefanová Zdenka
3. Mladí: Ješko Matúš, Žemlová Eva

4. Rodiny: Bieliková Katka, Kopták Juraj

5. Starší: Mikušová Anna, Malovec Jozef

6. Údržba budov: Ješko Emil, Hromada František

7. Upravovanie: Miklovičová Helena, Dekanová Mária

Prajeme im, aby ich rozhodnutia boli rozvážne, múdre a slúžili pre naše spoločné dobro.

✓ 300 ROKOV ÚCTY

V nedeľu 13. novembra začala tradičná Trnavská novéna. Sv. omšu celebroval trnavský Otec arcibiskup Mons. Róbert Bezák. Veriacim sa prihovoril náš brat Matej. Vo svojej homílie sa obrátil na Pan-

nu Máriu, ako na ženu, „ktorá neutiekla ako Eva. /.../ Pokora a vernosť sú príčinou najväčšieho obdarovania a ty si bola najväčšmi obdarovaná. Božsky sa už viac nedalo dať človeku a človeku sa už viac nedalo priať – to je plnosť milostí.“ Máriu nazval „živé áno“. Poukázal na zmenu vnímania času, ktorú priniesla Panny Mária svojím fiat: „Už nevnímame čas iba ako chronos, čas utekajúci, prinášajúci vrásky, Mária zmenila našu optiku, čas sa

stal pre nás časom, ktorý sa učíme vnímať ako Kairos – čas milosti. Presah večnosti, čas ako dotyk Boha, možnosť stretnúť Ho tu a teraz v bežných veciach.“ Na záver svojej homílie podčakoval Márii, ktorá ho pozvala žiť s Kristom a v Kristovi.

✓ **PREDAJ DOMU PO MONS. HOLLOW?**

Dom na ulici Oslobođiteľov 91/19, ktorý slúžil ako farská budova, je na predaj. Vlastník nehnuteľnosti- TT arcibiskupstvo- splnomocnilo, brata Mateja (ABÚ TT, 20. 10. 2011, Nr. 8399/2011), aby rokoval s perspektívnymi záujemca-

mi. Finančné prostriedky, ktoré sa získajú z predaja budovy, veľkoryso a nezistne dáva Arcibiskupstvo k dispozícii nášmu farskému spoločenstvu ako dotáciu na perspektívnu výstavbu farského centra. Súčasná ekonomická kríza v Európe nás vedie k prehodnoteniu tohto zámeru a k hľadaniu optimálneho riešenia.

Niečo na uvoľnenie?

Najväčšia hlúpost je kúpiť si peňaženku za posledné peniaze. ☺☺☺

✓ **SKRÁTENÝ ZÁZNAM ZO ZASADNUTIA FARSKÉJ RADY (8.11.2011)**

Dňa 08.11.2011 sa uskutočnilo úvodné stretnutie členov Farskej rady (ďalej len FR) menovaných bratom Matejom na základe volieb konaných vo farnosti Červeník v mesiacoch september a október 2011. Brat Matej privítal prítomných členov FR a následne otvoril stretnutie modlitbou. Oboznámil členov FR s programom a požadal Matúša Ješka o vykonanie zápisu zo zasadnutia.

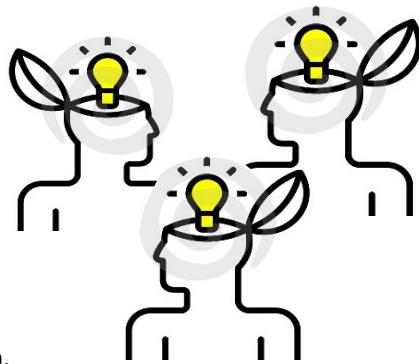
1. EKONOMICKÝ ÚSEK

- ▲ Náplňou bude vedenie pokladne a účtovníctva.
- ▲ Tento rok sa účtovníctvo dokončí ručne a od nového roku sa začne robiť v počítači v špeciálnom programe pre farnosti.
- ▲ Vykoná sa koncoročné vyhodnotenie stavu farnosti, o ktorom oboznámi brat Matej veriacich vo farských oznamoch pri ukončení kalendárneho roku, ďalej budú zverejnené na nástenke pri kostole, v Mariánskych novinách a na internetovej stránke farnosti Červeník.
- ▲ Podanie daňového priznania zabezpečí p. Červená.
- ▲ Milodary do zvončeka a na ofery sa budú spočítavať za pomoc ochotných chlapov, poprípade starších miništранťov, aby sa zabezpečila presná evidencia vybranej sumy.
- ▲ Na ďalšom zasadnutí FR sa spracuje návrh krátkodobého plánu /na základe súčasných prevádzkových nákladov a príjmov farnosti/ a dlhodobého plánu.
- ▲ Bol predložený návrh, aby sa financie na výstavbu fary oddelili od prevádzkových nákladov a nákladov potrebných na chod farnosti.

2. PASTORAČNÝ ÚSEK

LITURGICKÁ SEKCIA

- ▲ Zabezpečenie dôstojného chodu bohoslužieb (kooperácia s kostolníkom).

- ▲ Rozpisu služieb lektorov a ich oboznámenia s rozpisom.
- ▲ Príprava adorácií resp. programu na „Noc kostolov“.
- ▲ Lingvistického stretnutia.
- ▲ Riešenie kostolníckej služby.

SOCIÁLNA SEKCIA

- ▲ Vypracovanie sociálneho programu.
- ▲ Spolupráca s Červeným krízom a Obecným úradom.
- ▲ Zmapovanie ľudí v stave núdze. Triezvo ich hodnotiť (osamelí ľudia, rodiny....).
- ▲ Premostiť liturgiu so životom cez projekt „Poslovia Lásky“.
- ▲ Vytvoriť podmienky pre vstup do projektu SKCH „Adopcia na diaľku“.

MLADÍ

- ▲ Náplň bude predmetom individuálneho stretnutia.

RODINY

- ▲ Náplňou bude mobilizácia rodín, realizácia stretnutí, projektov, výsledkom čoho by mala byť „živá farnosť.“

STARŠÍ

- ▲ Navrhnutie činností starších s následnou realizáciou, napr. Literárny deň, Deň kávy resp. čaju (mladí budú objavovať akým čarom môže byť napr. obsluhovať starších), pozerať filmov („Večer mediálnej kultúry“) púte a iné aktivity.

ÚDRŽBA BUDOV

- ▲ Upozorňovanie na nutné udržiavacie práce, pomoc pri zabezpečovaní ich realizácie.

UPRATOVANIE

- ▲ Prehodnotenie a úprava partií na upratovanie.

Na záver brat Matej poďakoval prítomným za aktívnu účasť, strávený čas a stretnutie ukončil modlitbou.

Ticho

Sviatočné dni prinášajú do cintorínov nádherný pokoj a priam nadzemskú atmosféru. Zastavujeme sa pri hroboch, zapáľujeme sviečky pozostalým, modlíme sa za ich duše. V spomienkach sa vraciamo do života tých, ktorí už nie sú medzi nami. Citlivo listujeme v pamäti... S úprimnou vdaka popútame mozoľnaté ruky starostlivého otca... Pohladíme vrásku obetavej mamky... Vrátime úsmev

sestre... Opäťujeme bratovo objatie... Poďakujeme trpezlivému manželovi... Vzdáme úctu milujúcej manželke... Pobozkáme čielko malého synčeka, či kučeravé vlásky malej princeznej... Utrieme si slzu z líc a obrátime pohľad do neba, k Tomu, ktorý je LÁSKA sama. K Nebeskému Otcovi a pripomenieme si slová Ježiša Krista, ktorý preruší naše ticho slovami: „Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba; kto bude jest z tohto chleba, bude žiť naveky.“

-pl-

NÁŠ HOSŤ

Môžete sa nám predstaviť a povedať pár slov o tom, ako a kedy ste sa dostali do Jakutska?

Volám sa Ing. Juraj Kysel', narodil som sa pred 67 rokmi v Námestove. Tam som chodil do školy až po maturitu. Potom som odišiel študovať Vysokú školu poľnohospodársku do Nitry, ktorú som s vyznamenaním skončil v roku 1967. Počas tohto obdobia som sa spoznal so Saleziánmi a vstúpil som do tej rehole.

V čase štúdia som absolvoval noviciát a po zložení prvých slubov som vstúpil do rehole Saleziánov. Na to som rok pracoval a rok bol na vojenskej základnej službe. Po jej skončení som vstúpil do kňazského seminára v Bratislave a po jeho absolvovaní som bol vysvätený na kňaza za Spišskú diecézu. V tejto diecéze som pracoval ako kaplán 2 roky v Trstenej na Orave a potom ako správca farnosti v Kňažej pri Dolnom Kubíne až do roku

1992 a od 1.júna 1992 som odišiel na misie do Ruska do Republiky Sacha - Jakutia. Tam som bol až do 1.júla 1997. S otcom biskupom Jozefom Werthom z Novosibirsk som uzavrel zmluvu o 5 ročnom pobytu.

V čom spočívala Vaša práca v Jakutsku?

Moja práca v Jakutsku spočívala v tom, že som bol prvým farárom tohto rozsiahleho územia pre rímskokatolíkov žijúcich na ňom. Územie Republiky Sacha - Jakutia je také veľké, že by sme mohli až 70-krát naň položiť územie Slovenska, ale obyvateľov mala táto republika len 1 300 000. V miestnom Lyciu som učil Etiku. Navštievoval som nemocnicu a školu číslo 2, kde ma prijala pani učiteľka Oľga. Deťom som tam hovoril o Biblii. Oni spolu sňou a za mojej prítomnosti nacvičovali vianočné a veľkonočné scénky pre obyvateľov mesta Aldan. Raz nacvičili aj divadelko o Don Boscovi. Iná pani učiteľka, Tatiana, ktorá pôsobila na hudobnej škole, k týmto divadlám nacvičila spevy. Mimo toho som katechizoval tých čo sa pripravovali na prijatie sviatosti a ako kňaz som slúžil sväte omše a kázal.

Čo najviac trápi mladých ľudí?

Mladých ľudí trápia rôzne veci, ale hlavne to, aby sa v živote vedeli uplatniť, naučili sa pracovať a stretli dobrých ľudí, s ktorými sa dá vychádzať. Na životnej ceste stojia mnohé prekážky, ktoré ovplyvňujú ich život a tie ich lákajú a zvádzajú. Vedieť sa vyznať v tlačenici života je veľmi dôležité tak v Rusku, ako aj tu doma. Apoštol nám hovorí „všetko skúmajte a toho čo je dobré, toho sa držte“.

Pociťovali ste pri svojej práci nejaký rozdiel medzi ľuďmi v meste a na vidiekku?

Jediný rozdiel bol v tom, že s tými čo

bývali v meste som sa mohol častejšie stretať aj mimo nášho domu a svätej omše a ta tými čo boli na vidieku som musel cestovať alebo niektorí z bratov čo tam bol so mnou. Mestský obyvatelia mali väčšie možnosti práce a kultúrneho vyžitia. Mestský obyvatelia mali aj iné ubytovanie a vyhrievanie domov (ústredné kúrenie). Vidiecki obyvatelia kúrili len drevom. Iné rozdiely neboli.

Cítili ste sa počas svojej pastorácie ďaleko od Slovenska podporu svojich rodákov?

Podpora rodákov bola citelná a posielali nám balíky, v ktorých sme dostávali veci čo sme potrebovali. Toho roku oslávili v Banskej Bystrici organizácia laikov na podporu misionárov už 20 rokov svojej činnosti. Na jej čele stojí obetavá žena Evka Bohačíková. Táto organizácia riadi kluby po Slovensku, ktoré pomáhajú misiám. Je schválená na ministerstve vnútra SR. Jeden člen nám

priniesol zo Slovenska vlakom stany a karimatky pre letný detský tábor. Cesta vlakom zo Slovenska mu trvala 1 týždeň.

Na chvíľe strávené v Jakutsku sa určite nedá ľahko zabudnúť. Bolo pre Vás lúčenie ťažké?

Iste, zabudnúť sa nedá. Veľmi pekné chvíle sa prežívajú po svätej omší na agapé. Na budúci rok budeme 18. marca oslavovať už 20 rokov od začatia tejto misie. Provinciál našej rehole ma vyzval, aby som sa zúčastnil v Jakutsku na tomto podujatí. A tak hoci bolo lúčenie bolestivé, bude to už drahý návrat na túto misiu. Prvý bol pri 10 výročí. Snažím sa, aby som rusky nezabudol.

Dakujeme za Vašu ochotu a prajeme Vám, aby radosť, ktorú Vám Boh dáva, ste vedeli šíriť všade tam kde budete.

-jezo-

...čítanie na pokračovanie / 1/.....

Božia marináda

Pred niekoľkými rokmi som v lete bola na návšteve u svojich priateľov v Denveri. Na večeru mi ponúkli steak. Steaky vlastne nemám rada, nechutia mi, ale rozhodla som sa zjest' aspoň kúsok – a moje chuťové pohárik zaplesali. Máso bolo vynikajúce – krehké, lahodné na chut'. A tajomstvo, ako sa ukázalo, tkvelo v marináde.

Tajomstvo úspešného zvládania zmien v scenári nášho života je, ako sme si ukázali, nežiadat' Boha, aby vyslyšal naše modlitby a vyhovel nám podľa našich predstáv, ale naučiť sa hľadieť na svoj život očami viery a srdcom plným nádeje (a trpežlivosti), ktoré nám hovoria: „Boh je dobrý... v každej chvíli. Boh pracuje... v každej chvíli. Boh stojí pri nás... v každej chvíli.“ Inak povedané, musíme si neustále pripomínať, že Boh vo svojich skut-

koch neustáva, aj keď všetko svedčí o opaku a jeho plán je nášmu ľudskému zraku neviditeľný. A podobne si musíme pamätať, že vnútorná bolest nás v našej krehkosti nemá zlomit – má očistiť požehnania, ktorými sme obdarení, aby sme mohli dostať ďalšie.

Preto som kontext nášho každodenného života pomenovala „Božou marinádou“, v ktorej sa kúpe naše srdce. Je to niečo, v čom sa meníme aj bez vlastného pričinenia. Žiadny steak si nepomyslí: „Ach, to je ale drina – vyseďávať v tejto marináde.“ Nie, mäsko si pekne hovie a nechá marinádu, nech si s ním urobí svoje divy.

V dobrej marináde mäso zjemnie, stáva sa krehkým. A rovnaký ciel má aj Božia marináda – má zjemniť naše srdce, zmäkčiť tuhé vlákna, aby sme vo chvíľach, keď sa život nevyvíja podľa našich predstáv a my sa cítime zranené, svoje srdce nezatrvdili, ale otvorili ho láske Boha a našich blížnych.

Nelipnúť

Čo je najdôležitejšou prísadou Božej marinády? Naučiť sa nelipnúť: nechat svoje srdce v Božej marináde, aby sa zmäkčili húževnaté, tuhé vlákna, ktoré nás pripútavajú k veciam a ľuďom. Lipnutie na niečom býva príčinou, že sa nám srdce zatrvdí a vzpiera sa Bohu.

Je istý svätec, ktorý zažil vo svojom živote toľko nespravodlivosti, že ho to mohlo zviest', aby vybral svoje srdce z Božej marinády a nechal ho zatvrdnúť. Tohto svätca jeho vlastní spolubratia z rádu karmelitánov uniesli, uvrhli do väzenia a nechali vyhladovať takmer na smrť. Reč je o svätom Jánovi z Kríža. Iain Matthews, autor vynikajúcej knihy o Jánovi z Kríža, nazvanej *Impact of God (Pôsobenie Boha)*, vysvetľuje, že svätý Ján chápe nelipnutie (on ho volá *nada* – nič) ako istý druh „vyprázdnenia“. Boh musí vytvoriť v našom vnútri prázdný priestor, aby ho mohol zaplniť sebou. V duchovnom živote, ako hovorí Iain Matthews, nie je klúčové slovo „úspech“, ale „priestor“. Ľuďom západnej kultúry sa to nepočúva dobre, lebo my svoju spiritualitu meriame tým, čo sme dosiahli, tým, kol'ko vecí môžeme „odfajknúť“ na duchovnom zozname. Ján z Kríža však učí, že duchovný vývin sa nemeria počtom prejdených krokov, ale veľkost'ou priestoru, ktorý vo svojom vnútri prenecháme Bohu. Boh je veľký. Potrebuje veľa miesta, aby v nás mohol prebyvať. V *Jánovom evanjeliu* sa hovorí: „Kto ma miluje, bude zachovávať moje slovo a môj Otec ho bude milovať; prídem k nemu a urobíme si uňho príbytok“ (14, 23).

Pamäťate si tento vtip? „Kam si môže sadnúť dvojtonový slon?“ Odpoved': „Všade, kde sa mu zapáči.“ A tu je jeho duchovná verzia: „Kol'ko miesta zaberá v našom vnútri Boh?“ Odpoved': „Tol'ko, kol'ko mu urobíme.“

Katrina J. Zeno – nezávislá spisovateľka, autorka mnohých článkov a kníh, ktoré sa v Amerike stali bestsellermi. Katrina je jednou zo svetových prednášateľov na medzinárodných konferenciách na tému Teológia tela Jána Pavla II., z ktorej získala bakalársky titul v odbovere Teológia na Františkánskej univerzite v USA.

-www.smn.sk-

LITÁNIE POKORY

A Ježiš, tichý a pokorný srdcom, vyslyš ma.
H Od túžby, aby si ma vážili, osloboď ma, Ježiš.
I Od túžby, aby som bol vyvyšovaný, osloboď ma, Ježiš.
T Od túžby, aby som bol ctený a chválený, osloboď ma, Ježiš.
A Od túžby, aby som bol uprednostňovaný, osloboď ma, Ježiš.
L Od túžby, aby ma všetci prijímalí, osloboď ma, Ježiš.
O Od strachu, že mnou budú opovrhovať, osloboď ma, Ježiš.
K Od strachu, že upadnem do zabudnutia, osloboď ma, Ježiš.
S Od strachu z neúspechu, osloboď ma, Ježiš.
Od strachu, že budem ponížený, osloboď ma, Ježiš.
Od strachu, že nebudem priyatý, osloboď ma, Ježiš.

Ked' iní majú viac úspechu ako ja, daj mi milosť priať to v pokoji, Ježiš.

Ked' sú iní viac prijímaní ako ja, daj mi milosť priať to v pokoji, Ježiš.

Ked' sú iní viac milovaní ako ja, daj mi milosť priať to v pokoji, Ježiš.

Ked' sú iní uprednostňovaní predo mnou, daj mi milosť priať to v pokoji, Ježiš. Amen.

-Kardinál Merry del Val-

PÚŤ AKO OÁZA NA CESTE ŽIVOTOM

Niektorí z našej farnosti začiatkom októbra navštívili Svätú zem so sprievodcom dp. Mariánom Ondrejkom, iní zas s dp. Petrom Valentom.

Každý kresťan má asi túžbu, sen vidieť i byť na miestach kde sa narodil, žil i zomrel Pán Ježiš. Nám sa ten sen splnil a tak začiatkom októbra sme sa vydali na púť po miestach Starého i Nového zákona. Na našej púti sme toho skutočne prešli veľa a za krátky čas. Na miestach sme si ani nedokázali všetko uvedomovať. Časom spoznávame, čo nám púť dala. Napríklad čítanie Sv. písma je už iné, zvlášť keď sa číta o udalostiach, ktoré sa uskutočnili na miestach, ktoré už poznáme a na ktorých sme boli. Preto „navštíviť Svätú zem odporúčame všetkým, ktorí túžia vidieť a zažiť...“ Po príchode domov nám ľudia kládli veľa otázok, najčastejšia bola, aký bol najsilnejší zážitok pre nás vo Svätej zemi. O tom čo bol pre nás najsilnejší zážitok, čo nás najviac

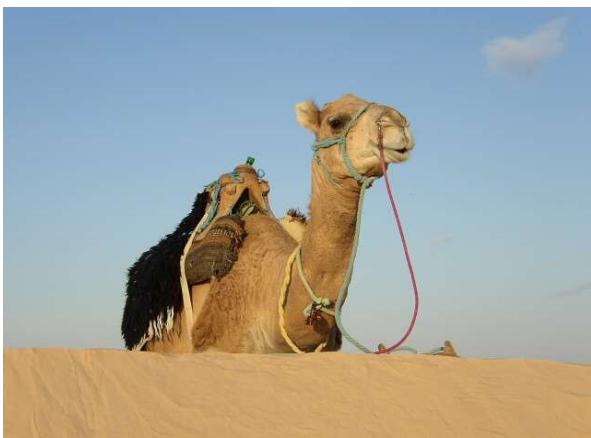
oslovilo alebo dotklo sa hovoriť nedá, lebo tie najsilnejšie, najemotívnejšie zážitky máme vo svojom srdci a dokážeme ich len precítiť, jednoducho treba TO ZAŽIŤ. Iste, že zážitkov máme veľa, ale keby sme chceli o všetkom prežitom popísat, nevmestilo by sa to ani do novín, lebo je toho toľko. My to všetko máme v špeciálnom zošite, ktorý sme dostali na začiatku púte a vpisovali sme si doňho udalosti každého dňa a spolu s fotkami, osobnými postrehmi či citátkami z Biblie sme si vytvorili cennú pamiatku.

Vedeli ste, že...

... Jericho sa nachádza cca 300 metrov pod úrovňou svetových oceánov a Jeruzalem cca 800 metrov nad morom?

... cesta z Jericha do Jeruzalema vedie cez púšť do Betánie, kde býval Lazár so svojimi sestrami, ktorých mal Pán Ježiš osobitne rád, a z Betánie opäť cez púšť do Betfage blízko Olivovej hory?

... Pán Ježiš chodil so svojimi učeníkmi často cez Getsemanskú záhradu keď prichádzal do Jeruzalemského chrámu? ... krížová cesta vedie cez trhovisko? ... dom Panny Márie a svätého Jozefa boli od seba vzdialé len niekoľko desiatok metrov?

Na prehĺbenie našich informácií vám povie viac rozhovor s dp. Petrom Valentom, ktorý nám odpovedal na naše otázky. Položili sme mu ich v súvislosti so sprevádzaním pútnikov po Svätej zemi.

Predstavíte sa nám?

Ked' človek píše niekomu list, tak dáva titul, prípadne hodnosť alebo konkrétnie určenie. V tomto prípade to mám omnoho ľažie, lebo každý z Vás, čo budete tieto riadky čítať - sме voči sebe tak povediac anonymní. A preto niečo aspoň o mne. Pochádzam od Zlatých Moravieč a kňazom som sa stal v r.1984. Nebolo to ľahké obdobie, lebo vtedy nás štát pokladal za svojich nepriateľov. S týmto vedomím sme aj všetci vtedy študovali. Prišli prvé kaplánske miesta, potom vojenčina a obdobia, kedy som sa už stal správcom farnosti. to už bolo obdobie po revolúcii a okrem pastorácie každodennej som ľuďom ponúkol aj

možnosť vycestovať za hranice.

Koľko miest a koľko kontinentov ste prešli, alebo v kolkých ste už robili sprievodcu?

Sú farnosti, ktoré radi putujú a spoznávajú premodlené, alebo zázračné miesta. Dal som tú možnosť aj tým mojím a preto sme každý rok naplánovali nejaké nové pútnické miesto a osobne ho navštívili. V tých začiatkoch sme prichádzali len na miesta tu v Európe.

Prichádzal som do nich aj ja sám ako pútnik a využíval sprievodcovský servis na to povolaných ľudí.

Otec Peter, mohli by ste nám priblížiť svoju cestu k sprevádzaniu pútnikov v krajinе, kde sa uskutočnilo naše vykúpenie?

Do programu pútí prišlo aj niekoľko ciest do Izraela. To dalo neskôr podnet k tomu že vedenie cestovky tlačilo na mňa, aby som začal spoluprácu aj s inými pútnikmi. Bol to veľmi tvrdý boj .Musím sa priznať, že som sa toho obával, či to dokážem? Mal som veľmi veľa výhovoriek a stále som to odkladal. Trvalo to celé tri roky! Tento -hlavne môj vnútorný boj- nakoniec v r.2008 vyústil k dnešnej realite, že som sa stal duchovným sprievodcom pre pútnikov vo sv. zemi.

Aký je Váš vzťah k Svätej Zemi?

Môj vzťah k Sv. zemi vychádza zo slov arcibiskupa Róberta Bezáka, ktorý ked' ma poveril touto službou, povedal: „Som rád, že robíš túto prácu, lebo môžeš ľuďom priblížiť Ježiša Krista priamo v zemi, ktorú si on sám vybral pre uskutočnenie našej spásy." Preto aj ked' ľuďom nemôžem ukázať autentické miesta, alebo ulice, ktorými Ježiš kráčal -

som rád a vidím to na nich, že sa spolu tešíme z každého navštíveného miesta, ktoré dýcha danou históriaou z dejín spásy.

Máte tu nejaké zvlášť oblúbené miesto?

Tých oblúbených miest je veľa. Ak mám však povedať to naj - tak pre mňa je to Hora blahoslavenstiev. Toto miesto dnes spravujú rehoľné sestričky a dokázali ho dať do neuvieriteľnej krásy. Dnes tam už postavili aj exercičný dom a mojim vnútorným želaním je , aby som tam raz mohol aj ja sám absolvovať duchovné cvičenia.

Ste kňaz - vidíte duchovné prežívanie jednotlivých pútnikov... Obohacuje to ešte viac duchovne aj Vás?

Každý kňaz je vzatý z ľudu, aby ľuďom slúžil. To je podstata tohto úradu. Služba ale môže byť len vtedy ak o ňu niekto žiada, alebo je na ňu odkázaný. V tejto otázke sa musím vrátiť úplne na začiatok. To bol aj jeden zo spomenutých mojich problémov, prečo som sa tak dlho rozhodoval či zoberiem na seba túto zodpovednosť. Duchovná oblasť je niečo, čo človek prežíva v spoločenstve, alebo v súkromí. Niekedy nám vyhovuje to a inokedy zas to druhé. Nech je to akokoľvek, ale vždy to pripisujeme našej osobnej viere. A to sme pri probléme samom. Lebo viera je hodnota, ktorá sa neustále mení. Raz je vo výške továrenského komína a na druhý deň sa môžeme cítiť ako by sme boli v samom zemskom prachu. Ale ten fakt, že vieri nemôže nikto nikomu darovať, len ju ponúknuť, priblížiť, ukázať atď., s týmto žijem aj ja sám a jednotlivci v skupinách sú aj pre mňa tou silou mojej osobnej viery.

Spomíname si na ľudí, ktorým púť do Svätej Zeme priniesla v živote zmenu?

Do sv. zemi prichádzajú ľudia ako ucelená farnosť na čele so svojim kňazom, alebo tí, ktorí sa prihlásili sami. V tej druhej skupine sa nájdú aj takí, ktorým táto cesta priniesla zmenu v ich zmýšľaní a aj postojom, ktorým dovtedy možno pohŕdali, alebo im to moc nehovorilo. Mám skutočne niekoľko takýchto vnútorných obrátení a môžem povedať, že to veľa krát končí sv. spovedou alebo aspoň novým pohľadom. Sú to vtedy krásne momenty a beriem to aj ako odmenu za prácu, ktorú konám a vnútorne ma to obohacuje.

Čo by ste chceli odkázať našim čitateľom Mariánskych novín?

Na začiatku som hovoril o tom, že tento môj list nemá konkrétneho adresáta. Nuž ak predsa niekto z Vás, čo teraz držíte tieto noviny v ruke a máte pocit, že predsa ste to Vy, tak nebolo to písané zbytočne a má to zmysel. Tí, ktorí ste tam už boli, viete o čom som sa snažil písat, a ak práve pre tieto riadky niekto povie, - skúsim to aj ja. Prihlásim sa a navštívim Zem Ježišovu, tak sa tam možno stretneme a budem Vám môcť poslúžiť ako sprievodca - kňaz.

Dakujeme Vám za Vašu ochotu a prajeme veľa Božieho požehnania na cestách. -VEJ-

ŠKOLA ROZSVIETENÁ CELÝ VÍKEND

Čo sa to deje? Hromada mladých ľudí sa hrnie za brány školy v piatok poobede? Ak ste to videli, zrejme ste si položili otázku: A nehrabe im náhodou? Tráviť piatok večer v škole? Čo ich tak lákalo k tomuto šialenému počinaniu? Bola to duchovná obnova, ktorá je už na Gymnáziu sv. Jozefa v Novom Meste nad Váhom dobre známa.

Bojazlivý začiatok

Hoci sa viac ako 50 mladých ľudí z Nového Mesta, jeho okolia, ale aj iných vzdialenejších miest ako napr. Dublin, rozhodli, že na obnovu pôjdu, predsa len prichádzali s miernym chvením v hlase a s otázkou, čo ich vlastne čaká. Odpoveď nedostali hned', to by bolo príliš jednoduché. Získavali ju postupne pomocou prednášok. Tieto prednášky ako aj celú obnovu zastrešovali mladí zo spoločenstva PIAR z Prievidze, ktorí sa rozhodli navštíviť našu školu po minuloročnej veľmi dobrej skúsenosti. Hned' po prvej prednáške na tému Božia láska sa začala atmosféra veľmi meniť. Mladí sa začali upokojovať a začínali tušiť, že tento víkend bude iný ako ostatné.

Dynamická cesta k svojmu JA

Počúvať celý víkend prednášky, povedzme si to na rovinu, to by nebaivilo nikoho. Preto bolo veľmi super to, že každá prednáška bola obohatená o dynamiku, ktorá pomáhala v prvom rade spoznať samého seba a uvedomiť si v čom prostre nestíhame alebo naopak v čom napredujeme. Prvou dynamikou, s ktorou sme sa stretli bolo pripranie si bielej stužky. Poviete si nič náročné, avšak priprnutím tejto stužky sme dávali jasný súhlas, že chceme zmenu. A poviem vám, že súhlasíť aj so zmenami, ktoré sa nám páčiť nebudú, nie je zábava. Chcelo to riadny kus odvahy. Toto bol úplný začiatok, kto dokázal tu premôcť sám seba a povedať áno, mohol veselo pokračovať ďalej. Ďalej už to bolo len lepšie.

Pri modlení spievame, skáčeme, či dokonca tancujeme?

Tak toto bola pre mnohých zúčastnených veľká novinka – modlitba chvál. S týmto pojmom sa mnohí z vás ešte nestretli, to je mi úplne jasné. Cieľom tejto obnovy bolo aj ukázať mladým, že modlitba nie je len o spínaní rúk v kostole. Samozrejme nie je modlitbou o nič menej, ani viac. Ide tu len o to, že každý má vlastný spôsob modlenia sa, ktorý mu vyhovuje, prostre je ten jeho. Určite si aj mnohí zo zúčastnených povedali: Toto je, čo za fanatikov? Kde sú najbližšie dvere von. Avšak po čase zistili, že my nie sme žiadny fanatici. Ale, že máme v sebe niečo, čo potom veľmi chceli aj oni. Viete, čo to bolo? Bol to Duch Svätý. A verte, či nie to on rozsvecoval celý víkend našu školu. Otváral srdcia mladých, či už v modlitbe chvál alebo modlitbe príhovoru, alebo niekde v rohu na lavičke, prostre kdekoľvek. Prebúdzal a búral. Prebúdzal mladých k životu a búral bariéry strachu z toho, čo povedia ostatní, ako sa na mňa budú teraz pozerať. Ale dostali istotu, že aj keby ich odvrhli všetci na svete (čo sa nestane) vždy sa majú kam vrátiť. Preto všetok ich strach odšiel.

Pri poslednom zdieľaní sme mali ústa dokorán

Zdieľanie je činnosť, pri ktorej ľudia vyjadrujú svoje pocity z toho, čo zažili. Jednoducho rozprávajú o tom, čo sa im páčilo/nepáčilo. Úplne najčastejšou vettou pri zdieľaní býva veta: Bolo to super. A jej variácie. Ale v nedeľu, keď sme sa naposledy zdieľali bolo to iné. Každý mal, čo povedať a rozhodne to neboli len hole vety. V nedeľu, keď sme sa rozchádzali domov, nebolo jednoduché len tak íšť. Nejednému z nás takmer stekala slza po lící. Zážitky, ktoré sme si z duchovnej obnovy odniesli v nás budú doznievať ešte dlho. Pevne verím, že to, čo rozsvietilo na víkend našu školu, bude rozsvecovať naše tváre každý deň.

-Lenička Atalovičová-

Kvapky rosy

MODLIŤ SA ZNAMENÁ VPÚŠŤAŤ BOHA DO NÁSHO ŽIVOTA, ČO NÁM SÚČASNE POMÁHA VPÚŠŤAŤ DO ŽIVOTA AJ NÁSHO BLÍŽNEHO. (*Louis Evely*)

Kto sa nemodlí v určitú dobu, nemodlí sa ani v neurčitú dobu. (*Príslovie*)

***Boh naše
modlitby
nepotrebuje, ale potrebujeme ich
my sami.***

(*O. Betz*)

Skrze modlitbu môžeme zdokonaľovať zrak a sluch. Sústredíujeme sa na to čo chce Boh. (*O. Betz*)

Pri modlitbe sa stávame tichšími. Nehľadíme sami na seba, ale vstupujeme do nové-

KEĎ SA SKUTOČNE MODLÍME, NIEČO SA V NÁS MÉNI. (*O. Betz*)

MY vo svete

Slovom DEMOKRACIA (z gréckeho *demos* – ľud, *kratos* – vláda, *moc*, *ľudovoľáda*) vyjadrujeme politické zriadenie, pri ktorom moc a zodpovednosť náleží väčšine a menšina sa jej podriadi. Podstatné znaky, ktorými sa demokracia vyznačuje sú: zaručenie právnej schopnosti zúčastniť sa výkonu verejnej moci, sloboda politického presvedčenia a sloboda združovania. Keď štátne moc prestáva uznávať alebo popiera tieto práva, tento štát už nie je demokratický. O demokracii a kresťanstve som začal uvažovať v súvislosti s vyhlásením volieb do Farskej rady (ďalej len FR). Voľba do FR sa realizovala na podnet nášho vdp. farára dôsledne, celkom ako učebnicový príklad demokratických voľieb.

Určili sa volebné pravidlá a farníci si navrhli z pomedzi seba podľa svojich predstáv do ekonomickeho a pastoračného úseku FR svojich zástupcov. Podľa počtu získaných hlasov sa stanovilo poradie jednotlivých voleňých osobností. Kandidát, ktorý získal najväčší počet hlasov sa považoval za zvoleného. V prípade, že z nejakých dôvodov svoju funkciu neprijal, postúpil na jeho miesto kandidát druhý v poradí. Pri voľbách do FR sa nerobila žiadna predvolebná kampaň. Kandidáti nemuseli svojim voličom nič slúbovať ani klamať. Hlasy sa nekupovali. Ľudia nekandidovali preto, aby získali nejaké výhody pre seba, svojich blízkych, pre svoju ulicu a pod. Nežiadali žiadnu imunitu. Ich činy budú rovnakým metrom hodnotené

pred Pánom Bohom, či sú vo funkcií alebo už nie. Pravdaže môžu a budú mať výhody a to, že môžu svojou zmysluplnou prácou vo FR robiť podľa hesla: „*Omnia ad maiorem Dei gloriam* - Všetko na väčšiu slávu Božiu.“

Veľakrát som počul v našich médiach, že medzi demokraciou a kresťanstvom existuje neprekonateľný rozpor. Demokracia je podľa mnohých vládou slobody myslenia a aj konania. A to je v kresťanstve nemožné, lebo má vraj dogmatický charakter. Pravdy, ktoré hlása nepripúšťajú žiadnu diskusiu. Treba im len slepo veriť a rozhodne podľa nich žiť. Kňazi vraj rozhodujú o všetkom a vo všetkom. Prikazujú nielen to čo si máte myslieť o Božích tajomstvách, ale aj o živote, o politike, o hospodárstve atď.

Metódy, ktoré vraj katalická cirkev používa je zaistili obrovskú moc nad veriacimi a cirkev ju aj využíva. Naši neprajníci hovoria často o chybách, krivdách, inkvizícii atď. Nemôžeme prepočuť tento kritický hlas a ani ho zmietnuť zo stola ako neopodstatnený a zaujatý. Pápež Ján Pavol II. sa na prelome tisícročí (a nie iba vtedy) s veľkou dávkou pokory ospravednil svetu za to, že sme my, kresťania, veľakrát v histórii zlyhali. Že sme nie vždy dôsledne a zodpovedne niesli dejinami ideál ČLOVEKA, ktorý nám ukázal Boh v Ježišovi Kristovi. Že nám svetlo ideálu haslo v rukách i v srdci... Že sme jeho priezračnosť a čistotu zakalili vlastnou ľudskou nedostatočnosťou a slabosťami. Na jednej strane

Cirkev naozaj musí stať pokorne pred vlastnými dejinami, ale na druhej strane je kvôli historickej objektívite dôležité povedať i to, že za mnohými chybami Cirkvi treba vidieť neúnosný tlak a snahu svetskej moci ovládnuť ju. Ak sa v minulosti katolícka cirkev dopustila chýb, často to bolo spôsobené práve tým, že sa svetská moc plietla a zasahovala do cirkevných vecí. Mocní vtedajšieho sveta si často uzurpovali právo obsadzovať cirkevné úrady svojimi ľuďmi (často nehodnými). Vyskytovali sa dokonca aj prípady obmedzovania osobnej slobody a snahy zmeniť sídlo pápeža. Známe je heslo „Cuius regio, eius religio“ („Koho je územie, toho je aj náboženstvo“), ktoré majiteľ panstva nútí svojich poddaných vyznávať také náboženstvo, ktoré vyznával on sám. Vďaka Bohu, ten čas je dávno za nami a my sme

prešli odvtedy veľký kus cesty...

Kresťanstvo nikoho nenúti veriť. Nikto nie je nútený prijať jeho posolstvo. Pretože človek môže veriť len dobrovoľne. Násilie vyvoláva iba pocit odporu a strachu, ale nie vieri. Kresťania si to uvedomujú a preto uprednostňujú metódu presvedčovania a svedectva. Historicky sa správnosť tejto formy odovzdávania viery potvrdila a potvrdzuje i dnes.

Kresťanstvo nie je politickým názorom, ktorého prijatím sa veriaci musí vzdať svojho politického presvedčenia. Kresťanstvo treba chápať ako kráľovstvo pravdy, života, spravodlivosti, lásky a mieru. Pán Ježiš Kristus sice povedal, že jeho „kráľovstvo nie je z tohto sveta(Jn 18,36)“, ale má sa v tomto svete realizovať.

-J. Vančo-

Niekoľko slov o výchove detí

Je to temer neuveriteľné, ale vedecké výskumy osudov ľudstva ukázali, že viac ako 50 tisíc rokov žijú na našej planéte ľudské bytosti obdarené rozumom. Znamená to, že už vtedy *tu žili ľudia*, ktorí mohli robiť také veci, *čo nás ešte aj dnes privádzajú k úžasu*. Mohli by riadiť kozmické lode, riešiť komplikované matematické problémy... pokiaľ by mali k tomu príležitosť. Je dokázané, že viac ako 99% z úhrnu ľudských schopností človek nevyužije. Dokonca aj v dnešnej dobe sa niektorým vzdeleným ľuďom, *hoci pracujú ako „roboti“*, vyskytne také šťastie, že sa im podarí možno len raz alebo dvakrát za obdobie ich života využiť veľké a hlboko v nich ukryté možnosti svojho intelektu.

V 20. a 21. storočí rozhlasu, televízie, výpočtovej techniky, kybernetiky..., sa nevídane rozšírili možnosti človeka, ako si nájst

svoje miesto v živote. Počas úžasného rozvoja vedy a techniky vznikli stovky nových profesíí, ktoré predtým vôbec neexistovali. Štatisticky ukazujú, že za posledných 10 rokov vzniklo na našej Zemi viac ako tisíc nových povolaní. V súčasnej dobe vo vyspelých štátoch už existuje viac ako 30 tisíc profesíí. Pravdaže dnes ani pre človeka obdareného veľkými životnými skúsenosťami nie je jednoduché nájsť si to najlepšie zaradenie do pracovného procesu.

Niektorí ľudia menia zamestnanie bez akýkoľvek zábran, iní, ale dlho cítia následky nesprávneho výberu svojho zamestnania. Omyly pri výbere zamestnania a s tým spojené hmotné straty hlavne u mladých, vyvolávajú nespokojnosť, ba aj nedôveru vo svoje schopnosti. Tým, že vedecko-technická revolúcia rozšírila možnosti pracovnej činnosti, skomplikovala sa

aj výber profesí alebo voľba povolania. Sú prípady, že už v útlom detstve pri rôznych hrách, dieťa prejavuje neobyčajné nadanie k spevu, k poézii alebo k matematike. Ale často vyhranený talent pre niečo sa vyskytuje zriedka. Niestoje žiadny prístroj, ktorý by spoľahlivo roztriedil deti podľa ich schopností. Táto povinnosť spočíva vo veľkej mieri na rodičoch, na škole a na okolitej spoločnosti, a hlavne vo vzájomnej spolupráci týchto zložiek. Veľakrát aj rodičia, ktorí sú nezaujatí a kritickí k vlastným deťom (a tých je málo) majú veľké ťažkosti určiť budúce povolanie ich dieťaťa. Príčin je viac. Najčastejšie je to spôsobené nedostatkom pedagogických skúseností a citu, neznalosťou s tým súvisiacim okruhom problémov alebo pre prílišnou zamestnanosťou. To spôsobuje, že je veľmi ťažko preniknúť do zložitého duševného sveta dieťaťa.

Nazdávam sa, že v tomto uponáhľanom svete má azda učiteľ v škole najviac možnosti rozvíjať schopnosti dieťaťa. Nakoniec je to podstata jeho činnosti.

Aj keď som sa v úvode môjho príspevku zmienil o tisíckach rokov existencie rozumovo vyspelého človeka, treba si uvedomiť, že dieťa je po narodení viac rokov neschopné samostatne prežiť a je úplne závislé od svojej matky. Malé kačiatko je takmer po vyliahnutí schopné plávať, hľadať si potravu a prežiť. Teliatko antilopy sa po troch, štyroch minútach postaví na nohy a v behu nasleduje svoju matku a prežije. Skoro všetky zvieratá sú počas jednej ročnej sezóny schopné samostatnej existencie, iba človek sa narodí neschopný samostatného života viac rokov. Proces vývoja každého dieťaťa začína vždy od nuly. Dieťa zdedí

po svojich rodičoch len schopnosti prijímať poznatky, učiť sa, ale nemá žiadne inštinkty, ktoré by mu umožňovali samostatne prežiť v útlej mladosti. Bez ochrany rodičov a spoločnosti by zahynulo.

Na Slovensku každý rok nastupuje do školy niekoľko tisíc prvákov. Mnohí z nich sa všeličomu naučili už doma alebo v škôlke. Tešia sa na nových kamarátov, na pani učiteľku, na novoty zo školy. Pravdaže niektorých už starší súrodenci informovali, že škola je veľká otrava a nuda, že už nebudú žiadne hry, ale iba povinnosti. Pochopiteľne, že väčšina z nich sa naozaj chce učiť a tešia sa na školu. Deti v útlom veku majú plno otázok. Veľakrát „bombardujú“ svojich rodičov otázkami „prečo?“, ale u mnohých tá prirodzená túžba po poznaní ochladne už za päť týždňov v škole. Dokonca niektorí začnú odmietať chodiť do školy. Veľmi nebezpečné je zníženie alebo až strata motivácie k učeniu. Vzdelávanie je v nebezpečí, že sa degraduje len na zber dobrých známok a neskôr len na získanie „papierov“ o akejsi kvalifikácii pre budúceho zamestnávateľa.

Čítal som o istom sochárovi, ktorý prišiel do kameňolomu a obzeral si zdanivo podobné balvany skál. Na otásku prečo si preberá v tých balvanoch odpovedal: „Chcem zhrotiť sochu muža, ja ho v tom balvane musím vidieť. Potom jednoducho osekám všetko čo tam nepatrí a socha muža je hotová.“ Takto nejako si predstavujem formovanie dieťaťa rodičmi a pedagógmi od začiatku. Myslím si, že sú takí čo dokážu nájsť, vidieť alebo aspoň vytvoriť podmienky pre rozvoj talentu. Zvlášť nadaných žiakov poznáť podľa toho, že zvyčajne nie sú spokojní s úrovňou vyučovania. Talent sa nebúri proti škole,

protestuje iba proti bezduchosti, proti snahám vtíť žiakom čo najviac vedomostí bez ohľadu na ich osobnosť. Nikoho neprekupuje fakt, že jeden pri obede zje viac ako druhý a preto, nikto nenúti jestť všetkých rovnaké množstvo. Pri vyučovaní však túto zákonitosť nerešpektujeme. Sme presvedčení, že keď všetci budú prijímať rovnaké množstvo vedomostí, zo všetkých sa stanú výborní žiaci. Výsledok úspech podmieňujeme dobrou pamäťou a schopnosťou bifľovať sa. To, ako bude žiak schopný využiť získané vedomosti, to veľakrát už nikoho nezaujíma.

Aká je teda úloha dnešnej školy? Naučiť deti čítať, písat, počítať a dať im základné poznatky o prírode? Ale podobné ciele mala škola už na konci 18. storočia, keď bola zavedená povinná školská dochádzka detí od šest do dvanásť rokov. Už vtedy bolo vyučovanie bezplatné a neprítomnosť v škole sa trestala. Podočítam, že pohnutky zavedenia povinnej školskej dochádzky neboli až tak čnóstné. Dať akési vzdelenie každému si vynutili potreby armády a rozvoj manufaktúr. Hneď po vzniku povinného vyučovania sa školstvo začalo zneužívať na potlačovanie menšinových národností a náboženského cíteria (napr. germanizácia a u nás silná maďarizácia).

Z uvedeného je zrejmé, že aj napriek obrovským zmenám v oblasti poznávania sa súčasný školský systém, ako celok priveľmi nezmenil. Pre zaujímavosť uvediem v skutočnosti názory o výchove detí z 15. storočia:

„Ked sú deti zlé, neposlušné treba ich trestať. Zvlášť vtedy, ked sa učia klamať a kradnúť. Pri trestaní treba aj vedieť držať mieru. Treba tak trestať, aby bolo

pri palici aj jablko. Áno, netreba detom nič prehliadnuť, treba ich trestať, ale nutne im aj lásku dokazovať, ako hovorí sv. apoštol Pavol v liste Korintanom (3,21). „Otcovia nedráždite svoje deti, aby nezmalomyseľnešli! A vy otcovia nedráždite svoje deti k hnevú, ale vychovávajte ich prísne a napomínejte ich v Pánovi (Efes 6,4).“ Palica sama o sebe neosoží a samotný koláč tiež môže veľa zlého zapríčiniť. Rodičia by mali vedieť, že konajú lepšiu službu Bohu, kresťanstvu a najmä sebe samým a tiež svojim deťom vtedy, keď svoje deti svedomito vychovávajú. Manželia by mali považovať svoje deti za poklad, ktorý podľa Bozej vôle majú úzkostlivu strážiť, aby sa neskazili a neodcudzili. Rodičia nech dajú iba dobrý príklad svojim deťom. Inak si zaslúžia peklo na vlastných deťoch.“

Táto predstava o výchove je stará 500 rokov. Pripúšťam, že na nás – ľudí 21. storočia – môže pôsobiť až nezvyklo prísne. V podstatnej časti je aktuálna až dodnes: Vyučovať neznamená iba obohatovať myseľ detí, ale aj vychovávať a formovať osobnosť.

Spýtali sa raz istého otca ako pripravuje svojho syna na život. „Chcem z neho robiť dobrého človeka.“ Odpoveď bola jednoduchá, ale veľavravná. Aký by mal byť teda dobrý človek? Čestný, úprimný, pracovitý, statočný, charakterný, skromný, pravdivravný, bohabojný? Vidíme, že vychovať dobrého človeka nie je až také jednoduché. Je to veľmi náročné, komplikované..., ale krásne. Oplatí sa.

-J. Vančo-

ADVENT

Keď sa na adventnom venci zapálí prvá sviečka, deti sa začnú tešiť. Veľmi dobre vedia, že nepotráv dlho a o necelé štyri týždne prídu Vianoce. Od teraz sa každú nedeľu pred Vianocami zapálí ďalšia sviečka. Tak to všetci poznáme. V čom spočíva čaro adventného času...?

Od prvého okamihu, ako sa narodí človek na tento svet, sme v neustálom očakávaní. Alebo ešte skôr. Od chvíle počatia nového človeka. Očakávanie, či to bude chlapec alebo dievča. Keď sa narodí, čo z neho bude. Keď vyštudujeme, očakávame, čo ďalej. Založenie nového spoločenstva muža a ženy, manželstvo, neskôr rodina, aká bude, čo bude. Žijeme zo dňa na deň v očakávaní. Aký bude nový deň, ako to bude ďalej v spoločnosti... To je istá nádej človeka, ktorá je neustále súčasťou jeho života. Stále na niečo čakáme. Školák na to, ako dopadne písomka v škole, vysokoškolák na to, ako sa mu podarí skúška. Podnikateľ v očakávaní dobrých pracovných výsledkov. Športovec žije v túžbe

dobrého výkonu. Lekár v tom, že vráti zdravie alebo zachráni život. Každý na niečo čakáme. A určite nie na zlo, ale vždy je v nás túžba očakávať niečo dobré. Advent je presne to isté. Očakávanie na to najväčšie dobro, aké môže byť v tomto svete. Očakávanie na to, čo Boh prisľúbil - na prisľúbeného Mesiáša.

Adventná doba pre nás veriacich nie je našťastie len časom nákupnej ho-

rúčky. Má predovšetkým svoj duchovný obsah. Vyzýva nás k stretnutiu s Kristom v našom každodennom živote a pripravuje nás na jeho slávny druhý príchod, ktorý túžobne očakávame. V prvom rade sa pripravujeme na slávenie Vianoc na tajomstvo vtelenia. Chválime Boha, ktorý tak miloval svet, že nám poslal svojho Syna. V adventnom období je veľa symbol, cez ktoré Boh chce aby sme pochopili čaro adventu. Je to predovšetkým adventný veniec a sviece, ktoré sa naňom postupne zapaľujú a rozsvecujú. Pribúdanie svetla počas adventu, v každú adventnú nedelu o jednu sviecu viac, symbolizuje približujúce sa Svetlo, Ježiša Krista, ktoré napokon zažiarilo naplno v betlehemskej noci. Takisto je aj vyjadrením toho, že Božie kráľovstvo vzrástá pomaly ale isto. Adventný veniec je aj symbolom začiatku cirkevného roka a zdobí naše kostoly i príbytky a má čestné miesto.

Veniec je od nepamäti symbolom víťazstva a kráľovskej dôstojnosti. Aj Biblia hovorí o venci ako o prejave úcty, rados-

ti a úspechu. Adventný veniec vzdáva hold tomu, ktorý je očakávaný, a ktorý zároveň prichádza ako víťaz, ako kráľ a osloboďiteľ. Tvar venca je symbolický. Je okrúhly. Nemá začiatok a ani koniec. Presne tak ako Boh. Je zelený. Jeho farba symbolizuje nádej. Prebúdzajúci život. Keď sa prebúdza život v prírode, zelená je všade. Príroda ſou priam dýcha. Aj pre človeka to znamená prebúdzanie sa k novému životu, vdaka Ježišovi Kristovi. Každá nedeľa v období adventu má aj svoj

špecifický liturgický význam. Prvá nabáda na bedlivosť, druhá je v znamení pokánia, treťia sa nesie v znamení radosti. Štvrtá hovorí o udalostiach bezprostredne pred narodením Ježiška.

Vám všetkým prajem radostný a požehnaný advent, aby po jeho skončení bola ešte väčšia radosť zo stretnutia s narodeným Kristom.

-Terezka Sobotová-

Chceš pomôcť?

POMÁHANIE V HÁKLIVÝCH SITUÁCIÁCH

Ako sa správne zachovať a čo hovoriť, keď ...

Ako mám pristupovať k človeku, ktorý sa zjavne prerátal alebo nevie ísť vo svojom probléme ďalej?

V ľažkých situáciách, kde je potrebné urobiť rozhodnutie, vždy platí, že treba uniesť určité základné napätie medzi dvoma polmi: mojou etickou povinnosťou nabádajúcou ma konkrétnie pomenovať veci ako správne či nesprávne a nevyhnutnosťou ponechať otvorenosť pre hľadajúceho sám si pomenovať veci, nech je výsledok akýkoľvek. Keď sprevádzam ľudí, ktorí sa dostali do núdze, vždy si stojím za svojím názorom, biblickým

presvedčením a mojou morálkou. Musím však tiež akceptovať, že môj klient koná samostatne a je zodpovedný sám za seba, aj keď úplne ináč, ako by sa to mne páčilo. Toto napätie sa nedá zrušiť, treba ho vlastne vytvoriť. A ako?

Orientujem sa podľa Ježišovho príkladu. On nikdy nerobil tajnosti zo svojho postoja ani morálky. Napriek tomu sa približoval k ľuďom svojich čias tým istým otvoreným, lás-

kavým a úctivým spôsobom. Toto pekné spojenie jeho postoja voči ľuďom a jeho odvahy hovoríť pravdu ho robí majstrom duchovného sprevádzania.

Útecha a požiadavka – presne v tomto poradí – sú vodiacimi nitkami pre Ježišove stretnávky s ľuďmi. A práve toto úžasné spojenie by aj nás malo viesť pri každom (poradenskom duchovnom) sprevádzaní iného človeka.

Konkrétnie:

1. Je moja motivácia pre rozhovor, pre radenie druhému v poriadku? O čo mi tu vlastne ide? O moje právo presadiť si svoj názor, alebo túžim byť druhému človeku pomocou na ceste k riešeniu problému?
2. Je potrebné stretnúť na úrovni očí, nie jeden vyššie. Ja predsa nie som lepší než ten druhý, a to platí aj opačne.
3. Učiť sa načúvať. Nevidieť seba pri rozhovore príliš dôležito. Neinformovať nepretržite len o sebe.
4. Učiť sa milať. Niekedy sa nedá vôbec nič povedať – to si treba vziať k srdcu.
5. Nechať sa viesť Duchom Svätým a rozhovor viesť v postoji modlitby. (Počúvam a modlím sa zároveň.)
6. „Čo potrebuješ? Čo odo mňa očakávaš?“ S ujasnením tejto otázky naberie rozhovor konkrétnejší a zameranejší priebeh a neodbočíme inde.
7. „Ja som ja a ty si ty,“ popisuje primeraný vzťah jedného k druhému. Byť si dostačne blízki, ale aj dosť vzdialenosť na to, aby sme obaja pochopili, že každý musí robiť vlastné rozhodnutia a ísť svojou vlastnou cestou. Alebo inak: problém druhého človeka nie je mojím problémom. A nepomôže asi nikomu, ak si z jeho problému spraví svoj vlastný. Absencia rozumného odstupu zničí vzťahy.
8. Kompetencia hľadajúceho radu. Vychádzam vždy z toho, že ten druhý nosí v sebe podstatné kompetencie na riešenie svojej témy. Je však možné, že momentálne len nemá prístup k týmto svojim kompetenciám. Tu mu snáď môžem pomôcť zaosrtiť zrak. Ale v žiadnom prípade ho nemusím vidieť iba ako stále slabého, stále potrebujúceho moju pomoc, ako toho, ktorý je bezo mňa neschopný života... Ak by som robil toto, prispieval by som svojím podielom k stabilizácii problematiky.
9. Smiem však môjho klienta vyzývať, podporovať, chrániť a konfrontovať. Konfrontácia je poukázaním na rozpor, na protirečenie, ktoré mi počas rozhovoru napadlo. Tieto upozornenia sú často pre dotyčného nápomocné.
10. Kompetencie pre účinné stretnutie, podporu druhého človeka sú útecha, vytvorenie priestoru, pláč, napomenutie (potrebujeme ľudí, ktorí nám povedia pravdu, pokiaľ ich láska k pravde je zdravo motivovaná), modlitebný príhovor, zdieľanie viery, schopnosť vidieť veci z perspektívy môjho klienta, trpezlivosť a humor.

Stretnutie bude len vtedy dobré a pomocou pre neho, ak ho povediem tak, ako by som si ja sám želal, aby sa ku mne správali. A ešte čosi: **nie všetko, čo je pravda, musím povedať, ale všetko, čo poviem, musí byť pravda!**

UŽ VIEŠ PREČO?

1

V Biblia sa piše: Boh prebýva v neprístupnom svetle (porov. 1 Tim 6,16), a nie že on sám je tým svetlom. Tomu však protirečí záznam z knihy Zjavení (porov. Zjv 21,23), že „...žiari nad ním sláva Božia a jeho svetlom (lampou) je Baránok.“

Nepôjde o „teologicky fundovanú odpoved“, ale skôr o poznámku:

Zmienení konflikt či protirečenie je dôsledkom fundamentalistického prístupu k biblickému textu. Nie je možné vytrhávať slová zo súvislosti a stavať ich proti sebe, bez toho aby sme brali do úvahy čo autor chcel zdeliť. Orientálne kultúry (medzi ktoré Semiti celkom určite patria) totiž často požívajú básnický kvetnatý spôsob vyjadrovania, ktorý nie je možné porov-

návať s našou pomerne priamejšou a trievnejšou rečou. Formulácia: „On jediný je nesmrteľný a prebýva v neprístupnom svetle; jeho nikto z ľudí nevidel a nemôže uvidieť...“ sa dá veľmi stručne vyjadriť takto: Boh je neviditeľný. Citujeme z Apokalypy: „Toto mesto nepotrebuje ani slnko ani mesiac, aby malo svetlo: zažiari nad ním sláva Božia a jeho svetlom je Baránok...“ Prirovnáva Krista ku svetu čo nie je v jánovskej tradícii nič nové. Stačí si spomenúť na prolog Jánovho evanjelia (Jn 1). Čo chce autor povedať tým, že prirovnáva Ježiša ku svetu? Ako je svetlo slnka potrebné pre nás život tu na zemi, tak poznanie Krista je dôležitou podmienkou pre dobrú orientáciu v živote: Svetlo—Kristus je príčinou života, radosti, poznania...

-Petr Šikula-

Dobrú chut'

RECEPTY STARÝCH MÁM

Zemiakové drapáky - slimáčiky

Cesto: 700g zemiakov uvarených v šupe a postrúhaných na jemno, 300g polohrubej múky, soľ, olej

Postup: Zemiaky spracujeme s múkou a soľou. Z cesta vyformujeme 3 valčeky, rozvalkáme asi na hrúbku 2mm na doske na obdĺžniky. Potierame jeden za druhým olejom. Potom zrolujeme ako závin – bude tenký, z neho krájame asi centimeter hrubé slimáčiky. Dáme ich do rozpáleného oleja a osmažíme z oboch strán do zlatožlta. Podávame s kečupom alebo akýmkoľvek zeleninovým šalátom. Slimáčiky sa veľmi dobre rozmotávajú a jedia aj samotné.

Zemiakové dolky so syrom

Cesto: 30g rastlinného tuku, 2 žltky a sneh z 2 bielkov, 180g v šupe uvarených jemne postrúhaných zemiakov, 70g strúhaného syra (parmezán alebo iný aromatický), soľ

Postup: Tuk so žltkami a soľou zmiešame, pridáme syr a zemiaky. Hned smažíme na rozpálenom oleji v panvici na dolky (so 4 menšími kruhovými priehlbami) po oboch stranach kým nemajú peknú kôrku. Podávame so zeleninovým šalátom alebo len tak zapíjať ovocnou šťavou či kyslým mliekom.

TAJNICKA v sebe skrýva múdrost', ktorou sa riadila počas svojho života najväčšia žena nášho storočia Matka Tereza z Kalkaty:

Pomoc: Edom, skéč	zistil rozmery	2. časť tajničky	mäkký ťažký kov	vyhľbeniny	latinská spojska	Pomoc: pra. Di, pacht, Lu	ziska kupou	3. časť tajničky	konaj, neodkladaj
zbojstvá						Organizácia a spoj. národov			
miestance beločka a černošky						číslovka dusno			
biblický kraj					komická scénska				
vresky					príťahuje nájom (zastaralo)				
milujem (latinsky)				tenký kus dreva Dávidova zbraň					
solmizačná slabika			tátoš semíta						
Nápadník	bremeno zbabrala						citoslovce remíza v záchu		
zmena						listová skratka vidina			pracujem s pluhom
inakšie					cicalo spor (zastarale)				
otrok				prvý papež plod niektorých rastlín					
mesto v Česku			európsky štát podsypanie				značka dídimu náhly obrat		
guľatá hracka						ostatky zeťových stromov kilometer			
rimsky bôzik lásky					napiľ do zákuskov príbudanie				
Nápadník	kameňolo m	pohádajme suhlas						značka farby na vajíčka	sosna
I. časť tajničky						druh tenisového úderu zn lutecia			
osobné zámeno				4. časť tajničky					
strapcová prachovka				nádor					

Rímskokatolícky
farský úrad
Červeník

Vás pozývajú na

ADVENTNÝ KONCERT

hudby a slova

dňa 27.11. 2011 o 15:30 hod.
v Rímskokatolíckom kostole
Obetovania Panny Márie
v Červeníku

Účinkujú:

- žiaci husľovej triedy v Červeníku ZUŠ Hlohovec
- študenti Konzervatórií z Bratislavы a Nitry
- LH Malí huslisti
- LH Mladí huslisti
- Muzika Heskovci

SVÄTÉ

Čo je sväté? Biblia hneď nedáva odpoveď na túto otázku, skôr poukazuje na sväťe znaky, o ktorých je v tejto knihe reč. Či už ide o sväté miesta, obrazy, obrady alebo o niečo iné, čo so zvláštnou intenzitou poukazuje na Boha, čo sa z Božej moci vierou prijíma a žije.

Biblia chce predovšetkým dať odpoveď na otázku: „Kto je svätý?“ Ona lapidárne odpovedá, že svätým je Boh. „Ved' ja som Boh a nie človek. Svätý uprostred teba“ (Oz 11,9), dáva Boh zvestovať svojmu ľudu ústami proroka Ozeáša. Len sám Ježiš Kristus je úplne preniknutý svätošťou Boha. „Ty si Boží Svätý“ (Jn 6,69), vyznáva Peter v hodine krízy.

V období pred príchodom Ježiša sa svätošť Boha vníma dvojakým spôsobom. Na jednej strane je fascinujúcim, obžalujúcim zážitkom blízkosti Boha v prírode a dejinách. Na druhej strane je Bohu vlastná nesmierna vznešenosť, ktorá ho od nás vzdáluje. „Beda mi, áno, som stratený. Ved' som muž s nečistými perami; a moje oči videli kráľa, Pána zástupov“ (Iz 6,5), volá prorok Izaiáš, keď sa m v chráme v Jeruzaleme dostala vízia Božej velebnosti.

Do Najsvätejšieho miesta, do srdcovej komory jeruzalemského chrámu smel vstúpiť len veľkňaz, a aj tomu to bolo dovolené iba raz v roku, na Veľký deň zmierenia. A keď Ježiš vydýchol dušu na križi, roztrhla sa chrámová opona, ktorá oddelovala svätyňu od Najsvätejšieho, odvrchu až dospodku, ako to dosvedčuje Matúšovo evanjelium(27,51). Ježiš Kristus, Boží Syn a Syn človeka, zbúral stenu, ktorá oddelovala Boha od jeho stvorenia. V tajomstve stania sa človekom prichádzá z bezodnej hĺbky božského tajomstva do sveta, a v tajomstve zmŕtvychvstania sa vracia späť do tohto prapôvodu. Cesta a dvere sú takto otvorené pre všetkých, ktorí mu patria.

Iba Ježiš Kristus je celkom svätý. Cirkev nazýva aj ľudí svätými, ak sa nechajú radikálne preniknúť Kristovým svetlom. To sa deje často až po bolestivom procese, pretože toto svetlo sa podobá ohňu, ktorý oddelí nečistotu od zlata. Cirkev nazýva svätými aj predmety, ktoré sú zvláštnym spôsobom určené pre Boha a bohoslužbu, a tak zvlášť poukazujú na Boha. Takých svätých znakov je veľmi mnoho. Ony udržujú svet otvorený pre Boha. V rozpore s banalitou vovádzajú do sveta transcendencie.

PUTUJÚC PO ZEMI, NÁJDEŠ MESTÁ BEZ MÚROV, BEZ VEDY, BEZ VLÁDCOV, BEZ PALÁCOV, BEZ POKLADOV, BEZ ZLATÝCH MINCI, BEZ GYMNÁZIÍ A DIVADIEL, ALE MESTO BEZ CHRÁMU, BEZ MODLITBY, PRÍSAHY A VEŠTBY, TAKÉ MESTO EŠTE ŽIADNY SMRTEĽNÍK NEVIDEL A ANI NIKDY NEUVIDÍ. (*Plutarch z Chäronea*)

BOH NÁS POSVÄČUJE, ALE NIE BEZ NÁS. (sv. Tomáš Akvinský)

BL. ARNOLD JANSSEN: „Boh necháva dobro rodiť sa... (*tajnička*).“

	Nech. po česky	Popevok	Jeden z Víkolin-ských	Spisy	Pomôcky: yam, Pia, DOT, tilit, palpa	Symetrala	Ako (bás.)	Časť postroja, ohľavka	Americium (zn.)	Rhode Island
Kocka, po latinsky					Figurina pri teste automobilu Pooražaj					
4										
	Nazretie do záklisia	Operačná tak. raketa				Ozn. Liet. Antonov Makar, po česky			2	Kričala, revala (expr.)
		3								
Slovenská Poisťovňa (skr.)			Anglický tanec Zavlažuje				Trnavské aut. závody Doménová pamäť			
Pravoslávny khaz				Zadusi (expr.) Druh kávy						
Pádová otázka					Ložna časť nákl. auta Planetika					
Lekár liečiaci telepatiou							Primat (zried.) Druh Fatimy			
	Uliomkovitá horinka Kraj na JV Slovenska						Žrúč na vozoch Elena (dom.)			
Meno moderátorky Paríškovej						Muž. Meno (31.1.) Chram Boží				
Je v dome, prebyva				Trieda (hovor) Organ hmyzu						
Stará mama (z nem.)			Poker, po česky Kod rumunčiny					Slávnostná (promocná) miestnosť	Radikál aromatický ch hľodivkov	
Plef' vence		Priezvisko hostina					Ad acta (skr.) Otrok (bás.)			
	Tiež	Druh revolvera Čínska droga					Čapkova dráma Molybden (zn.)			
Japonská lovkyňa perlorodick				1						
Ročné obdobie				Nepriesvitná fólia na balenie potravín						

Tento poznáte?

Dievčatko sa pýta mamičky: 'Mami, ako začalo ľudstvo?' Matka odpovedá: 'Boh stvoril Adama a Evu, narodili sa im deti a to bol začiatok ľudstva.' Dva dni nato dievčatko sa pýta otca tu istú otázku: 'Ako začalo ľudstvo?' Otec odpovedá: 'Pred mnohými rokmi sa z opíc postupne vyvinuli ľudia a tak začalo ľudstvo. Dievčatko celé zmätene s odpoveďami matky a otca znova sa vráti k matke a hovorí: 'Mami, ty si mi povedala, že ľudstvo vzniklo pomocou Boha, ktorý stvoril Adama a Evu, otec mi povedal, že vzniklo z opíc?' Matka odpovedá: 'Nuž moja drahá, je to veľmi jednoduché. Ja som Ti povedala, ako vznikla rodina z mojej strany, otec ti povedal, ako vznikla jeho rodina...'

Pán farár sa stňaže miništrantovi: „V kostole nie je ani noha. Dokonca ani organista tu nie je. Kto bude dnes hrať?“ „Miništrant rozmyšľa a po chvíli vraví: „Ked' dobre viem, tak Slovensko - Kanada.“

Príde manžel - hrobár domov strašne unavený, ruky vytáhané až ku kolenám. Manželka sa ho pýta: "Veľa práce?"

"Nie, pochovávali sme len jednu svokru. Ale pozostalí tak tlieskali, že sme ju museli osiemkrát vytiahnut".

Manželia umreli a dostali sa do neba. Obaja obdivujú tú nádheru - presne ako napísal sv. Pavol: Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo..."

Zrazu sa muž otočí k svojej manželke a hovorí:

- Vidíš, keby si nám nevarila tak prísne diétné, mohli sme tu byť už pred dvadsiatimi rokmi!

Rozprávajú sa traja miništranti:

"Môj strýc je kňazom a ľudia mu hovoria dôstojný pán," pochválil sa prvý.

"Môj strýc je kanonik a ľudia ho oslovujú monsignor," tronfoval druhý.

"Môj strýc má 120 kíl a ľudia, ked' ho vidia, tak hovoria Pane Božel!" triumfuje tretí.